

چشم‌انداز و تحولات
رشد و تجارت جهان
با تاکید بر تجهیزات صنعتی

انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران

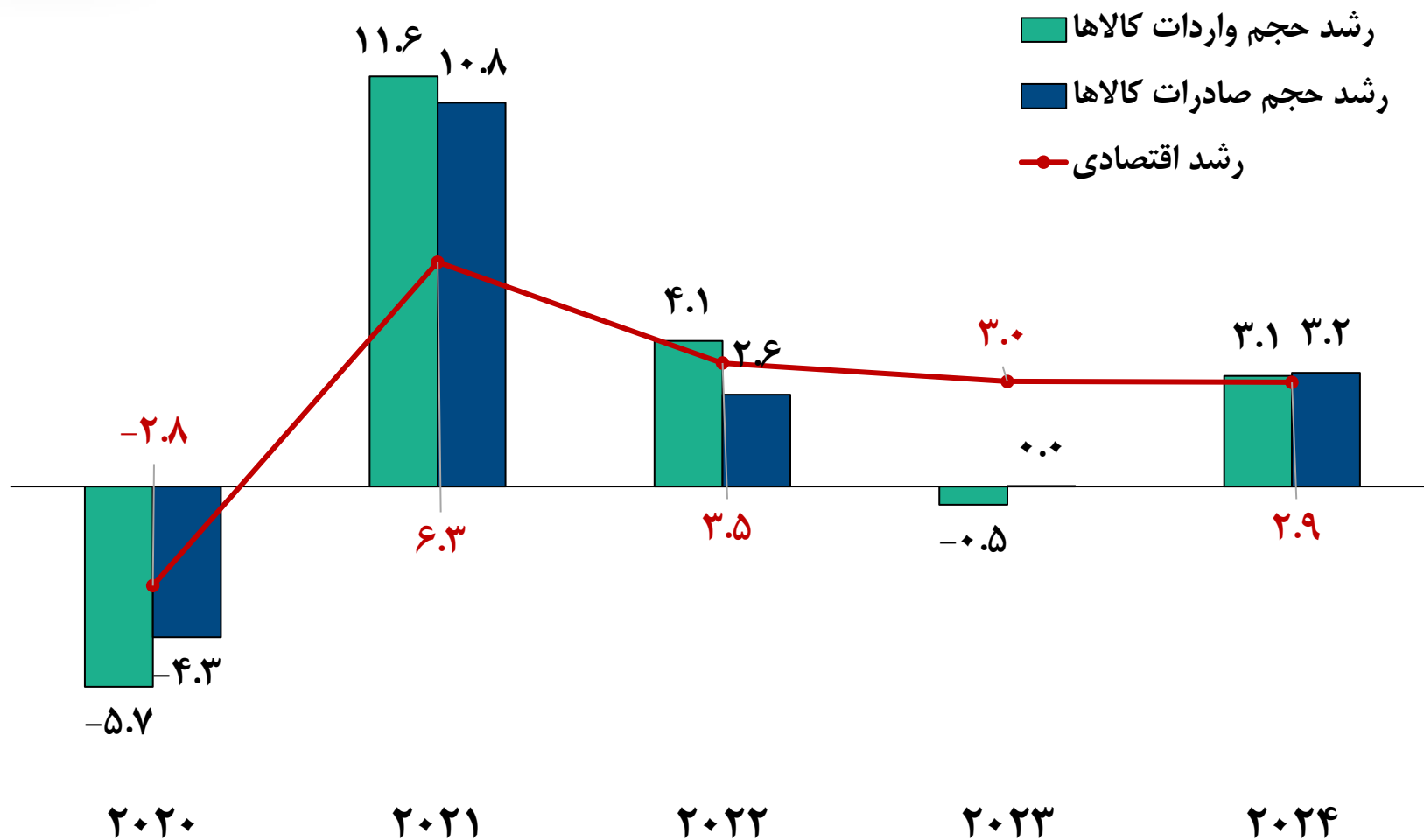

مریم خزاعی - ۲۸ آذر ۱۴۰۲

چشم‌انداز رشد اقتصادی و تجارت

چشم‌انداز رشد اقتصادی و تجارت جهان - درصد

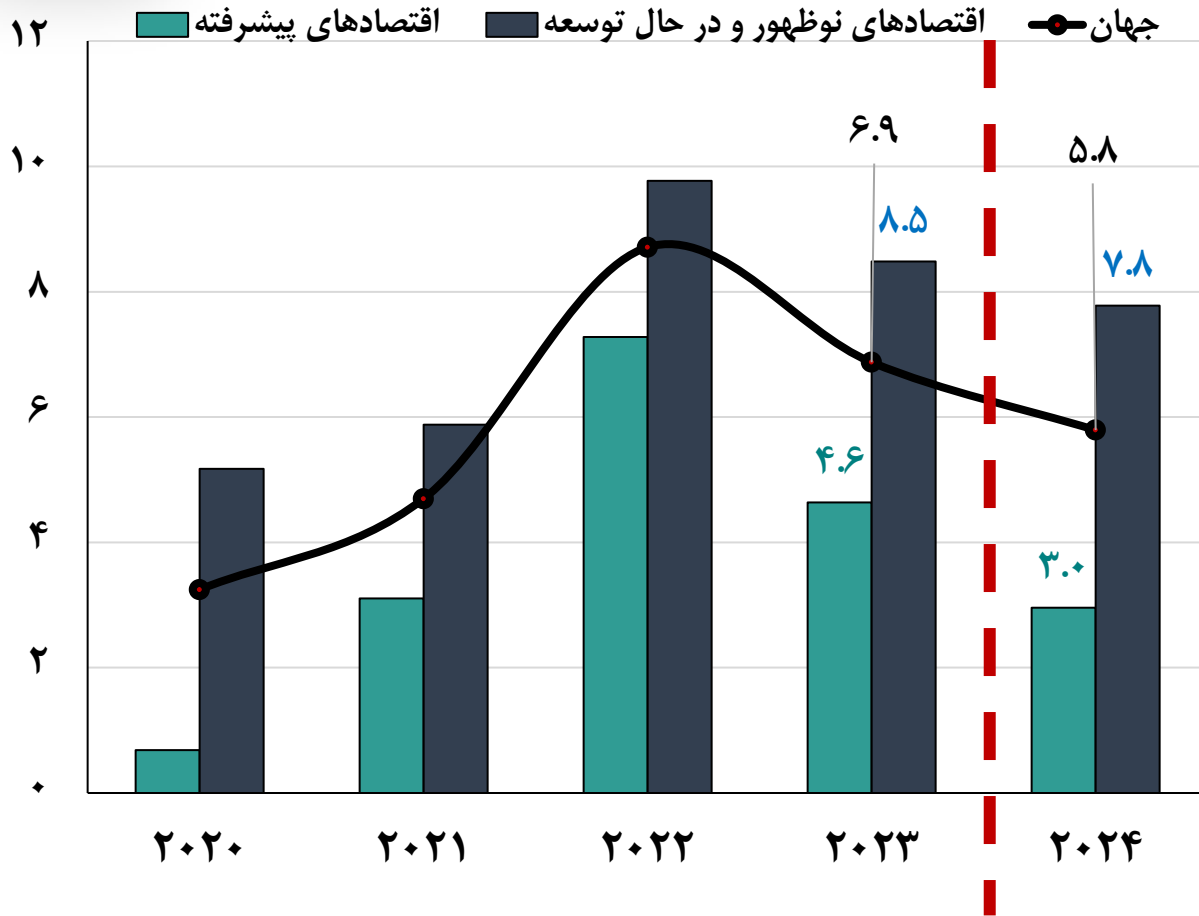
✓ عدم رشد مثبت حجم تجارت کالایی در سال ۲۰۲۳ همراه با تضعیف نسبی رشد اقتصادی

✓ انتظار بهبود حجم صادرات و واردات کالایی در سال ۲۰۲۴ ضمن استمرار کاهش سرعت رشد اقتصادی جهان

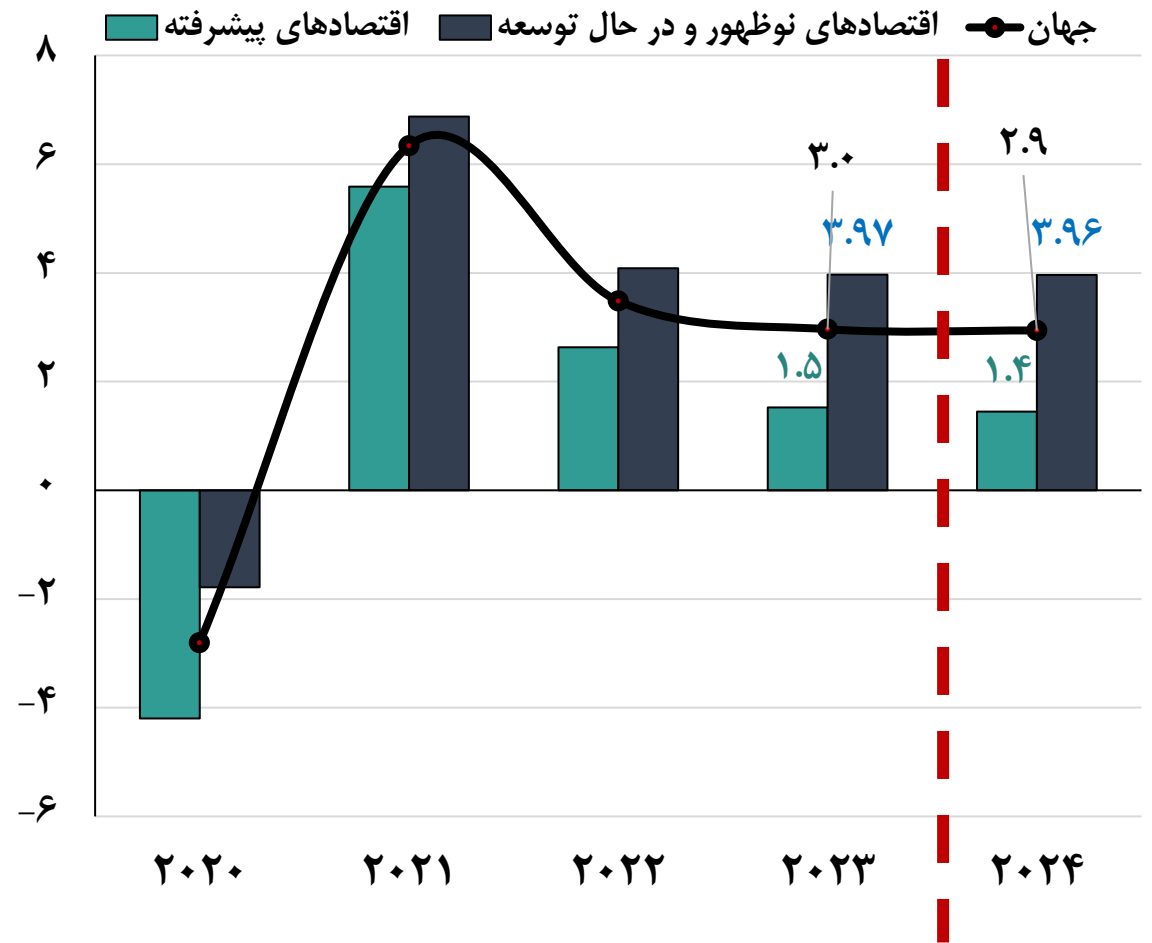

چشم‌انداز رشد اقتصادی و تورم

چشم‌انداز تورم مناطق اقتصادی جهان - درصد

چشم‌انداز رشد مناطق اقتصادی جهان - درصد

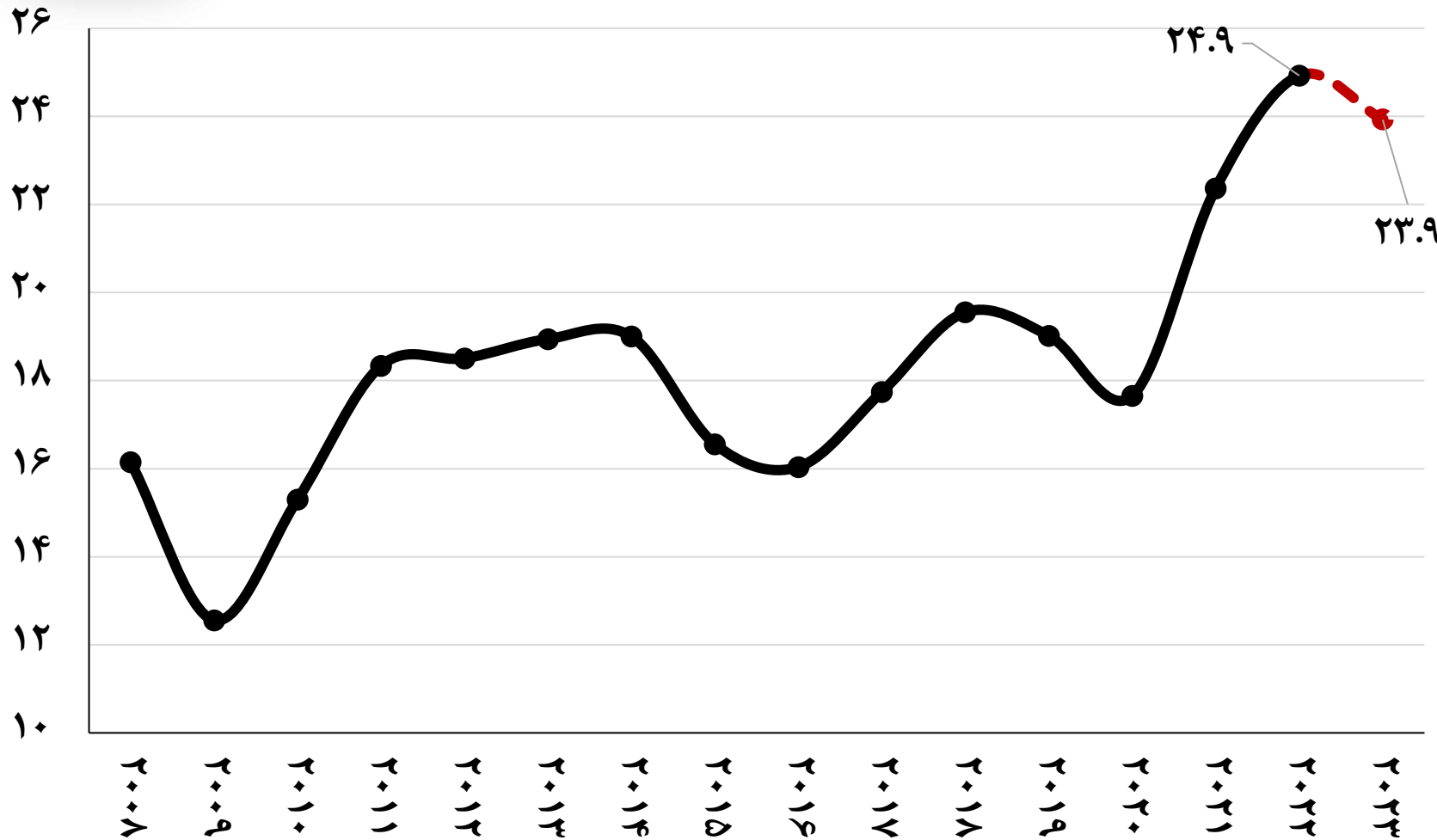

استمرار روند کاهشی تورم و ثبات نسبی رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۴

رند صادرات كالايي

رند صادرات كالايي جهان - تريليون دلار

برای دومین سال متوالی، ارزش صادرات كالايي جهان در سال ۲۰۲۲ حدود ۱۱.۴ درصد افزایش یافت و به ۲۵ تريليون دلار نزدیک شد.

بر اساس شواهد آماری مربوط به نیمه نخست ۲۰۲۳ و افت ۴.۶ درصدی ارزش صادرات در این مدت در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، انتظار می‌رود که برای سال جاری شاهد افت ۵ درصدی کل تجارت در جهان باشیم که ناشی از افت ۷.۵ درصدی تجارت كالايي (معادل یک تريليون دلار) همراه با افزایش ۷ درصدی تجارت خدمات (۵۰۰ میلیارد دلار) است.

روند فصلی تغییرات حجم و ارزش تجارت کالایی جهان، ۱۰۰ = فصل اول ۲۰۱۹

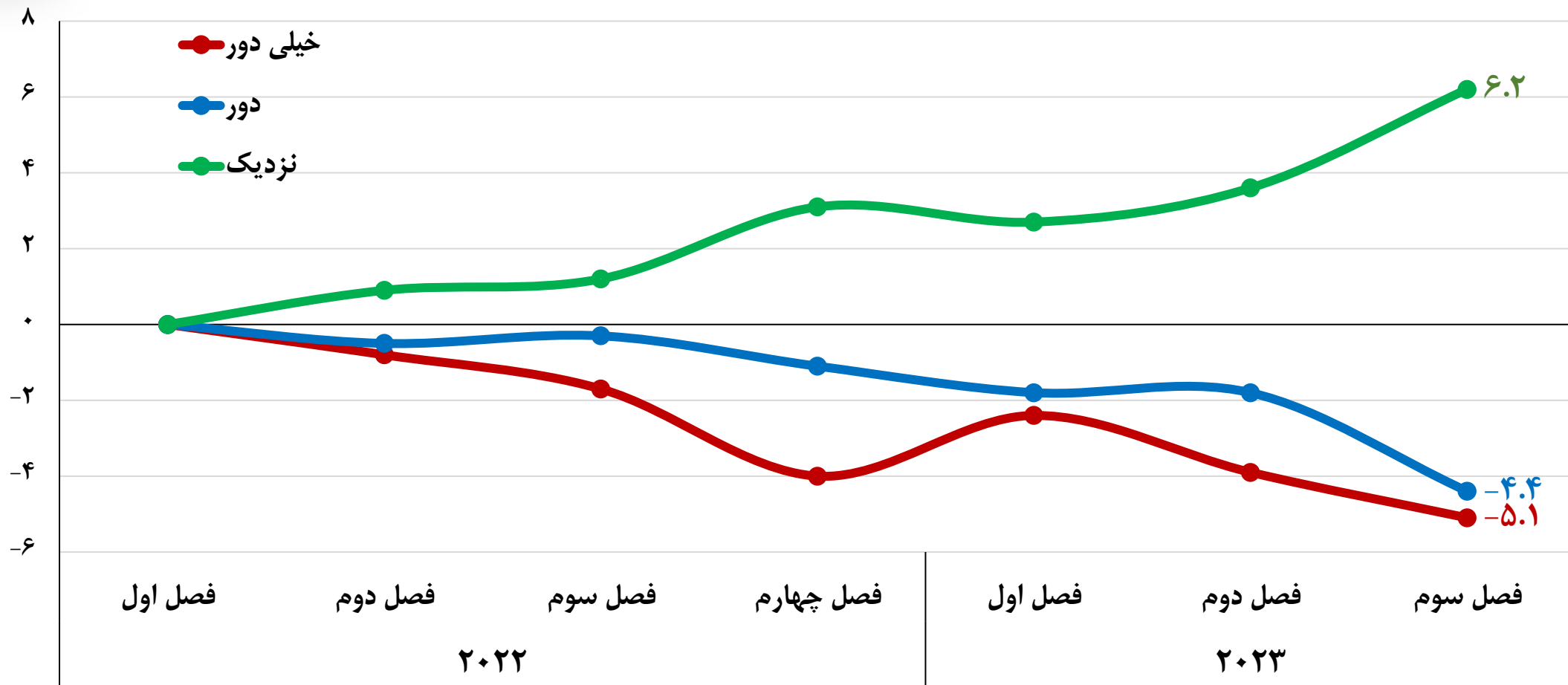
با وجود روند کاهشی ارزش تجارت کالایی در سال ۲۰۲۳، مقدار یا همان حجم تجارت، رشد جزئی و ملایمی در این سال دارا بوده که نشان‌دهنده پایداری و تاب‌آوری تقاضای جهان برای واردات کالاهاست.

چرخش ژئوپلیتیکی الگوهای تجارت جهانی

روند رشد تجارت فیما بین گروه کشورها از حیث روابط ژئوپلیتیکی از فصل نخست ۲۰۲۲

تغییر وابستگی تجارت دوجانبه در فصل سوم ۲۰۲۳ در مقیاس سالانه

روسیه	اتحادیه اروپا	-۶.۴
	چین	۲.۹
امریکا	اتحادیه اروپا	۱.۳
	چین	-۱.۸
تایوان	اتحادیه اروپا	۱.۵
	امریکا	۱.۳
	چین	-۲.۲

وابستگی تجارت متناسب با گرایشات سیاسی و همچنین ماهیت روابط با رویکرد تجارت بیشتر با همتایان سیاسی در حال تغییر است.

تحولات اخیر تجارت جهانی

- رکود تجارت برای کشورهای در حال توسعه با عملکرد ضعیف تجارت جنوب-جنوب
- تنش‌های ژئوپلیتیکی مداوم، سطوح بالای بدهی و شکنندگی گسترده اقتصادی و تأثیرات منفی بر الگوهای تجارت جهانی
- ثبات نسبی نزدیکی جغرافیایی در حوزه تجارت بین‌الملل و افزایش قابل توجه نزدیکی سیاسی به دلیل تغییر ترجیحات تجاری دوجانبه به سمت کشورهای با مواضع ژئوپلیتیک مشابه (Friend-shoring).
- کاهش تنوع شرکای تجاری و تمرکز تجارت جهانی
- نقش مهم جنگ در اوکراین، تحریم‌های فدراسیون روسیه و ریسک زدایی در روابط تجاری ایالات متحده و چین در شکل‌گیری گرایش‌های تجاری دوجانبه و تأثیر مستقیم آن بر اقتصادهای درگیر و غیرمستقیم آن بر پویایی تجارت سایر اقتصادها

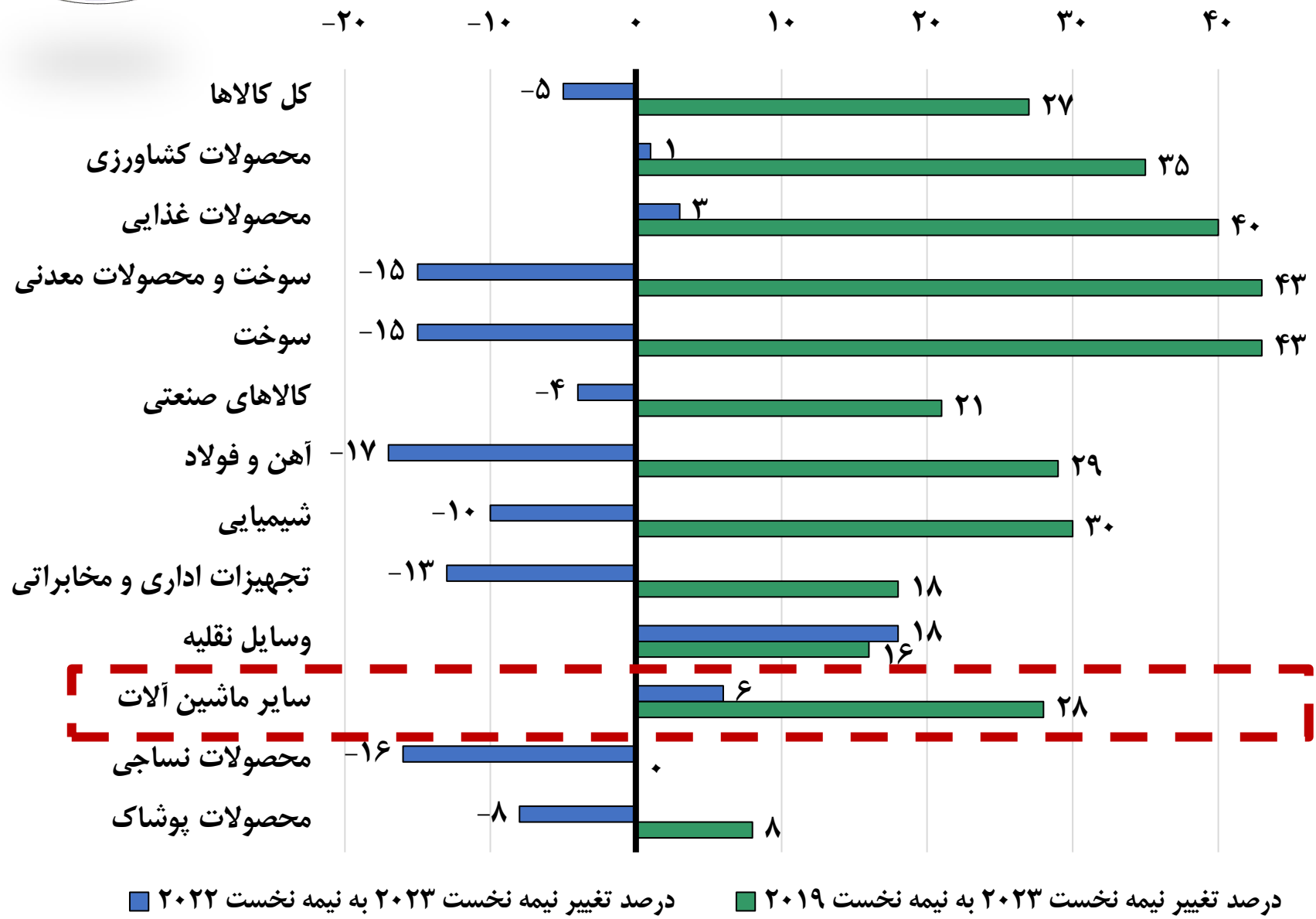

عوامل اثرگذار بر روند تجارت جهانی

- رشد مثبت ولی نابرابر اقتصاد جهان و اثرات آن بر تجارت
- استمرار نرخ‌های بهره بالا و تضعیف تولید صنعتی
- نوسان بهای کالاها و نااطمینانی در بازار کالایی (درگیری‌ها و تنش‌های ژئوپلیتیکی - توسعه طرح‌های گذار انرژی و قیمت مواد اولیه مرتبط)
- طولانی شدن زنجیره‌های تامین (تاثیر تجارت چین-امریکا و نگرانی‌های ژئوپلیتیکی بر ملحق شدن اقتصادهای جدید مانند مکزیک و اقتصادهای شرق آسیا به زنجیره‌های تامین)
- افزایش یارانه‌ها و محدودیت‌های تجاری (رشد سیاست‌های درون‌گرا-افزایش حمایت‌های تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای)
- افت تقاضا برای حمل کانتینری و افزایش تقاضا برای حمل دریایی مواد خام (افت شاخص نرخ حمل کانتینری شانگهای-افزایش نرخ حمل مواد فله خشک بالتیک)

تغییرات ارزش دلاری تجارت گروه‌های کالایی طی نیمه نخست ۲۰۲۳ در مقیاس سالانه - درصد

ارزش تجارت جهانی کالاها در نیمه نخست ۲۰۲۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل، کاهش داشته ولی نسبت به شرایط قبل از بروز بحران‌ها (۲۰۱۹) ۲۷ درصد افزایش یافته است.

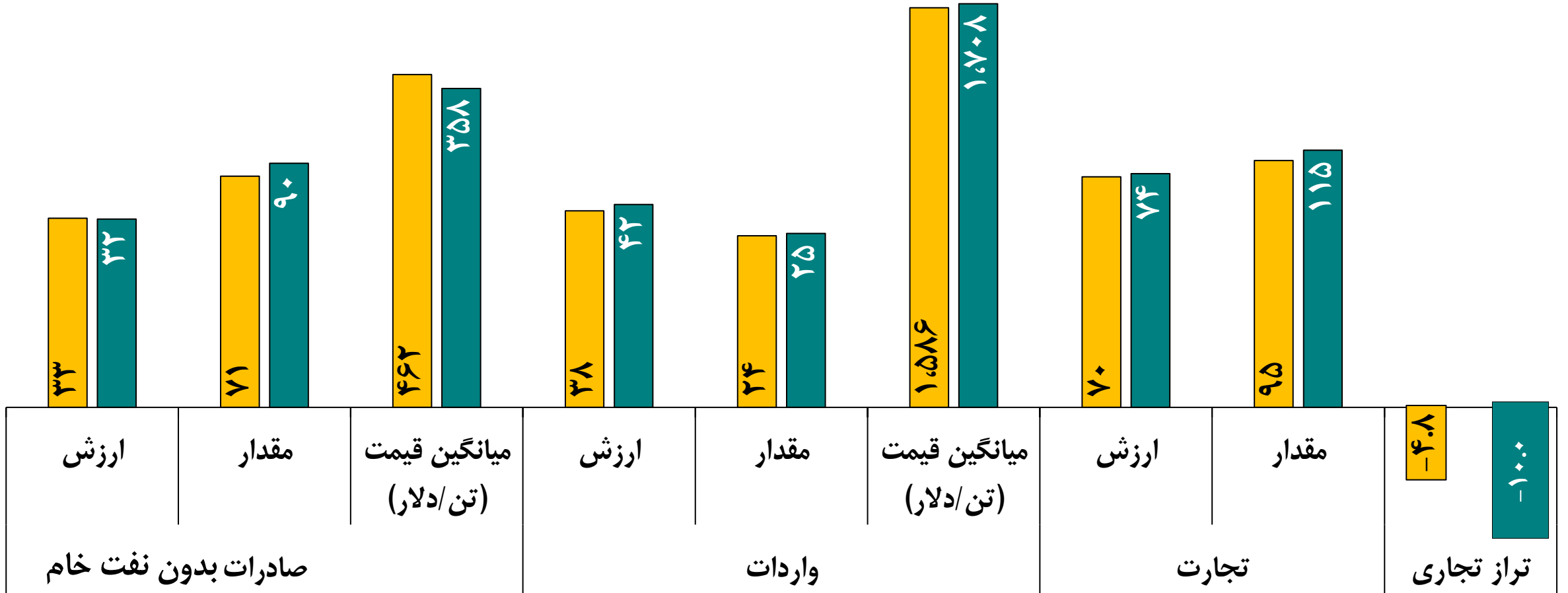
برخلاف شرایط عمومی تجارت، در حوزه تجهیزات و ماشین‌آلات صنعتی، تجارت در نیمه اول ۲۰۲۳ نسبت به دوره مشابه سال قبل، ۶ درصد رشد داشته است.

تصویر کلی مولفه‌های تجارت کالایی کشور

تجارت کالایی ایران (میلیون تن - میلیارد دلار)

هشت ماهه ۱۴۰۱
هشت ماهه ۱۴۰۲

منبع داده‌ها: گمرک ایران و محاسبات کارشناسی

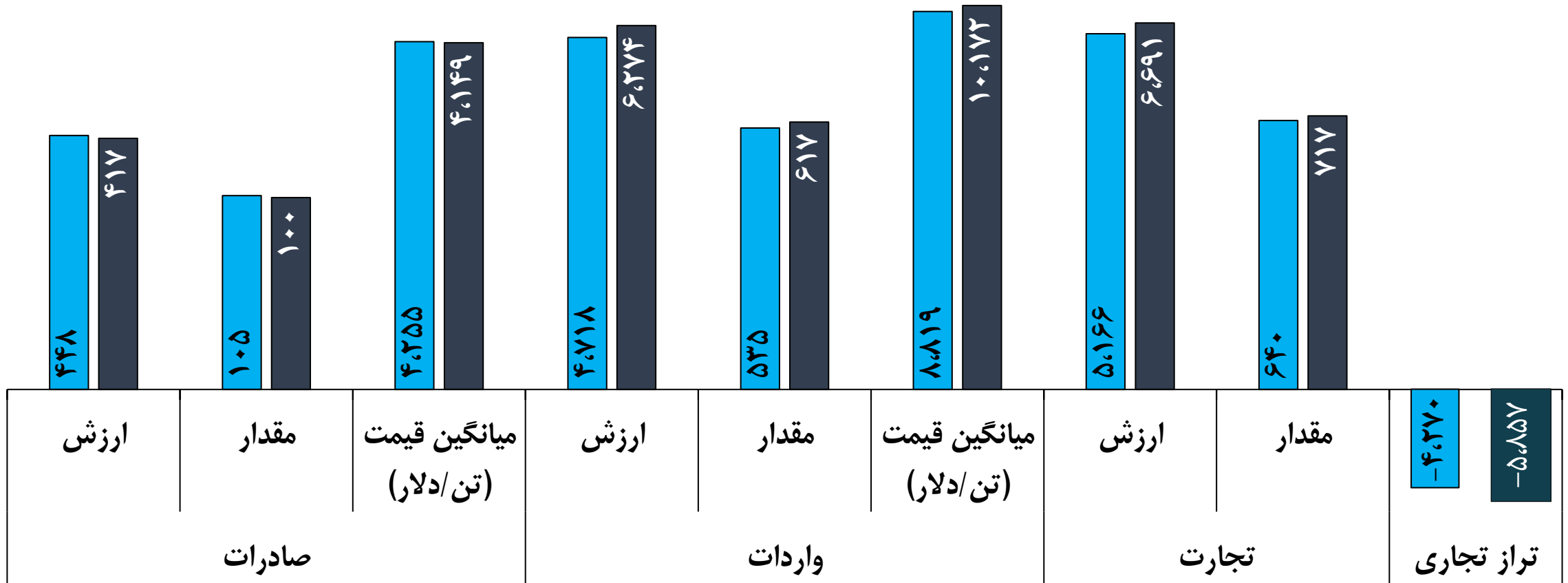
انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران

- حدود ۳۲ میلیارد دلار صادرات بدون نفت خام شامل؛ ۱۰ میلیارد دلار صادرات اقلام نفتی (فصل ۲۷ بدون نفت خام) با سهم ۳۲ درصد و ۲۲ میلیارد دلار صادرات سایر کالاها با سهم ۶۸ درصد از کل صادرات طی هشت ماهه نخست ۱۴۰۲
- کاهش ۲۳ درصدی میانگین قیمت صادرات در مقابل افزایش ۸ درصدی میانگین قیمت واردات
- بهبود ۲۷ درصدی مقدار وزنی و افت ۲ درصدی ارزش صادرات همراه با افزایش ۴ درصدی مقدار و ۱۲ درصدی ارزش واردات طی هشت ماهه نخست سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال قبل
- میانگین قیمت هر تن کالاهای وارداتی ۴.۸ برابر میانگین قیمت کالاهای صادراتی
- افزایش ۸ درصدی میانگین قیمت واردات در مقابل کاهش ۲۳ درصدی میانگین قیمت صادرات

تجارت فصل ۸۴ (هزار تن - میلیون دلار)

■ هشت ماهه ۱۴۰۱
■ هشت ماهه ۱۴۰۲

ارقام واقعی بر مبنای لگاریتمی

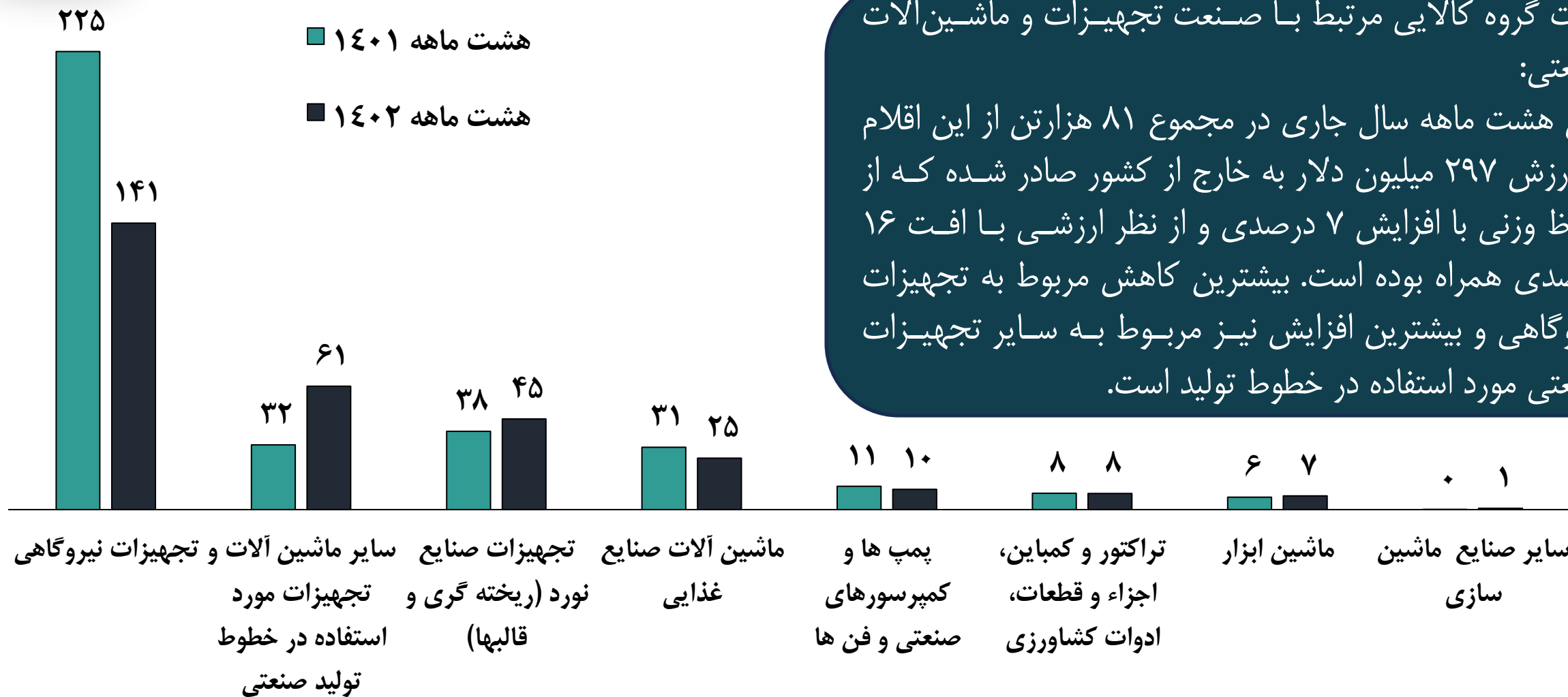

- ۴۱۷ میلیون دلار صادرات با سهم ۱.۳ درصدی از ارزش کل صادرات بدون نفت خام و در مقابل واردات ۶.۳ میلیارد دلاری با سهم ۱۵ درصدی از کل واردات طی هشت ماهه نخست ۱۴۰۲
- تضعیف توام مقدار (۵ درصد) و ارزش (۷ درصد) صادرات کالاهای فصل ۸۴ در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۱ در مقابل افزایش توام مقدار (۱۶ درصد) و ارزش (۳۳ درصد) واردات همین گروه کالاها نسبت به مدت مشابه سال قبل
- ۲۵ درصد از ارزش صادرات فصل ۸۴ طی هشت ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۲ معادل با ۱۰۴ میلیون دلار متعلق به کالاهای لوازم خانگی از جمله؛ کولرآبی، یخچال و فریزر، ماشین لباسشویی، شیرآلات بهداشتی، پنکه، چرخ خیاطی، اطو و هود آشپزخانه
- میانگین قیمت صادراتی کالاهای فصل ۸۴ حدود ۴۱۰۰ دلار در هر تن معادل ۱۲ برابر میانگین قیمت صادرات بدون نفت خام کشور و ۴۱ درصد میانگین قیمت هر تن کالای وارداتی همین فصل

ترکیب ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی صادراتی

ترکیب گروه‌های صادرات ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی طی هشت ماهه ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ - میلیون دلار

هفت گروه کالایی مرتبط با صنعت تجهیزات و ماشین‌آلات صنعتی:

طی هشت ماهه سال جاری در مجموع ۸۱ هزارتن از این اقلام به ارزش ۲۹۷ میلیون دلار به خارج از کشور صادر شده که از لحاظ وزنی با افزایش ۷ درصدی و از نظر ارزشی با افت ۱۶ درصدی همراه بوده است. بیشترین کاهش مربوط به تجهیزات نیروگاهی و بیشترین افزایش نیز مربوط به سایر تجهیزات صنعتی مورد استفاده در خطوط تولید است.

کالاهای عمده صادراتی صنعت تولید ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی طی هشت ماهه ۱۴۰۲

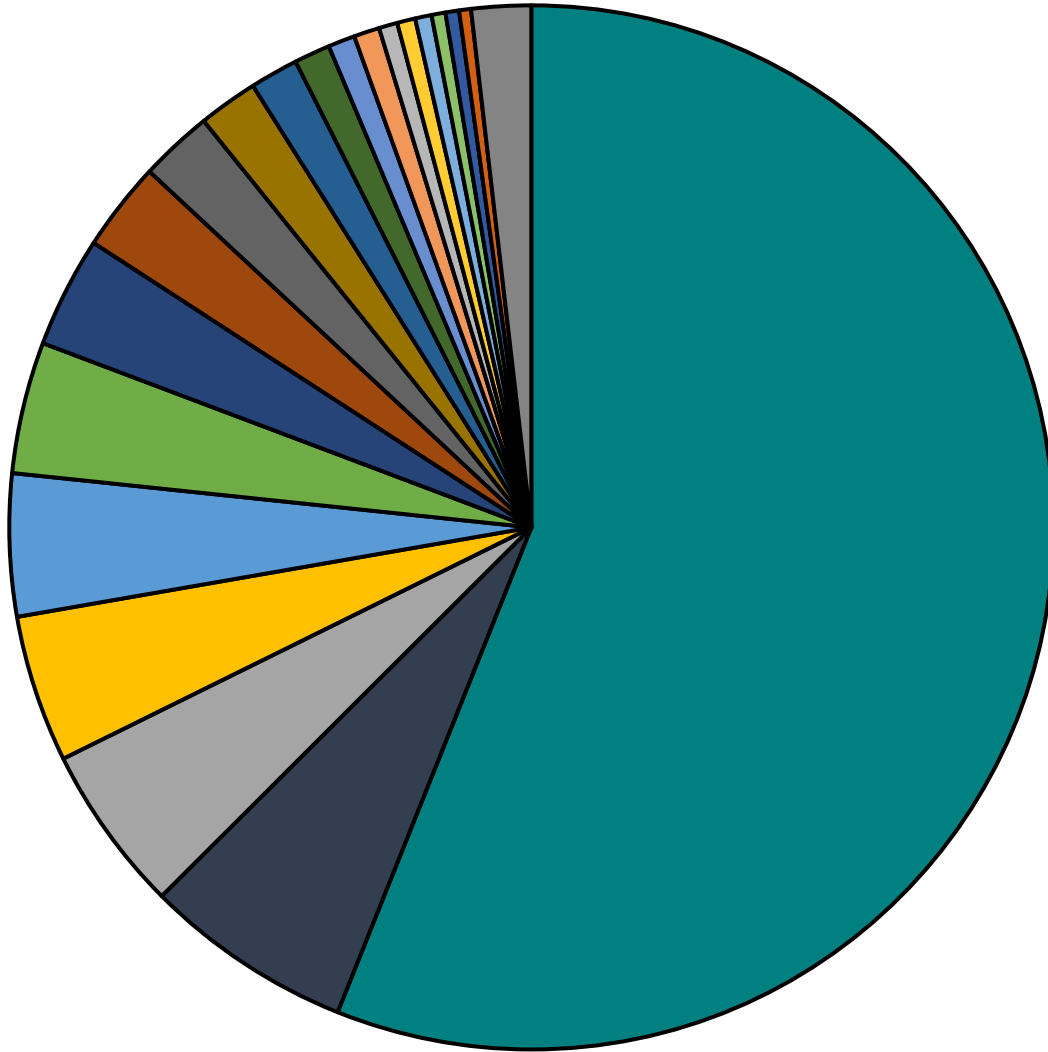

مقاصد مهم	مشارکت در تغییر ارزشی (واحد درصد)	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل		هشت ماهه ۱۴۰۲		شرح تعرفه	تعرفه
		ارزش	وزن	ارزش (م. دلار)	وزن (تن)		
عراق (۹۷) - سوریه (۲۴)	(۴.۹۱)	-۱۵.۴	-۶۳.۹	۱۲۱	۳,۶۳۷	اجزاء و قطعات توربین های بخار	۸۴۰۶۹۰۰۰
تاجیکستان (۱۳) - ونزوئلا (۸)	۴.۷۵	۴۸۰.۱	۱۹۳.۷	۲۶	۳۲	اجزاء و قطعات موتورهای وسایط نقلیه هوا ئی مشمول شماره ۸۴۰۷۱۰	۸۴۰۹۱۰۰۰
روسیه (۷.۸) - عراق (۴.۲)	(۱۲.۵۳)	-۸۱.۶	-۹۰.۵	۱۳	۱۶۰	سایر اجزاء و قطعات توربوجت ها یا توربوپراپلرها غیر از پره توربین گازی	۸۴۱۱۹۹۹۰
ازبکستان (۷.۴) - تاجیکستان (۲.۴) - عراق (۰.۹۸)	۰.۹۲	۴۹.۸	۴۳.۷	۱۲.۳	۴,۸۲۳	ماشین های خردکردن یاسائیدن خاک، سنگ، سنگ معدن، و غیره.	۸۴۷۴۲۰۰۰
عراق (۶.۸) - ارمنستان (۱.۳) - روسیه (۱.۲)	۰.۶۲	۲۹.۷	۲۴.۴	۱۲.۱	۴,۶۰۷	اجزاء و قطعات مربوط به ماشین آلات ردیف ۸۴۷۴ غیر از لاینر، چکش، ...	۸۴۷۴۹۰۹۰
ویتنام (۴.۷) - ونزوئلا (۵.۲)	۲.۲۴	۶۰۵۴	۲۲۰۱	۱۰.۲	۱,۸۹۱	اجزاء و قطعات ماشین های نورد فلزات (غیر از غلتک ها)	۸۴۵۵۹۰۰۰
روسیه (۵)	۱.۲۳	۱۷۲۵۵	۱۲۵	۵.۵	۲۷	پره های ثابت و متحرک داغ توربین گازی	۸۴۱۱۹۹۱۰
هند (۲.۴) - امارات متحده عربی (۲.۲)	۰.۹۶	۵۷۸.۴	۳۰۹.۷	۵.۰	۵,۹۳۲	سایر چرخ دنده و مجموعه چرخ دنده ها،	۸۴۸۳۴۰۹۰
عراق (۳.۱) - هند (۰.۸) - ازبکستان (۰.۶)	۰.۵۶	۱۱۰.۸	۸۶.۶	۴.۸	۳,۳۴۸	لاینر (آستری)، چکش، کانکتیو، منتل	۸۴۷۴۹۰۱۰
ترکیه (۳.۰)	۰.۶۲	۴۷۷.۷	۷۱.۹	۳.۴	۱,۰۰۶	غلتک های ماشین های نورد	۸۴۵۵۳۰۰۰
عراق (۲.۶)	(۰.۲۴)	-۲۴.۶	۱.۷	۳.۴	۲,۶۲۷	فیلترهای مخصوص دستگاه تصفیه آب	۸۴۲۱۲۱۱۰
امارات متحده عربی (۲.۸)	(۰.۳۰)	-۳۰.۴	-۴۱.۳	۳.۱	۲۹۶	سایر تجهیزات سردکننده یا منجمد کننده بجز نوع تراکمی با کندانسور	۸۴۱۸۶۹۹۰
عراق (۰.۷۳) - افغانستان (۰.۴۲) - امارات (۰.۲۵)	(۰.۳۰)	-۳۳.۸	-۲۶.۱	۲.۷	۷۲۰	ماشین آلات نانوائی یا نان شیرینی پزی، بیسکویت سازی و ماکارونی	۸۴۳۸۱۰۰۰
عراق (۱.۱) - تاجیکستان (۰.۴۶) - ترکیه (۰.۴)	۰.۳۳	۱۳۱.۱	۵۸.۳	۲.۶	۱,۰۵۹	سایر ماشین های مخلوط کردن یا ورزدا دن خاک، سنگ، سنگ معدن،	۸۴۷۴۳۹۰۰

ترکیب مقاصد عمده صادراتی فصل ۸۴ طی هشت ماهه ۱۴۰۲ - میلیون دلار

- عراق
- سوریه
- تاجیکستان
- فدراسیون روسیه
- افغانستان
- ترکیه
- ونزوئلا
- ازبکستان
- امارات متحده عربی
- ویتنام
- ارمنستان
- جمهوری آذربایجان
- هند
- ترکمنستان
- ایتالیا
- قزاقستان
- پاکستان
- گرجستان
- کنیا
- اسپانیا
- سایر کشورها

✓ ۷۲ مقصد صادرات ارقام فصل ۸۴

✓ ۲۰ مقصد با مجموع ارزش ۴۰۹ میلیون دلار و سهم ۹۸ درصد از کل (تمرکز نسبی بالا در بازارهای صادراتی)

✓ ۹ میلیون دلار صادرات به اروپا در مقابل ۷۰۰ هزار دلار صادرات به چین

✓ سهم ۸۱ درصدی شش مقصد ابتدایی شامل عراق (۵۶ درصد)، سوریه (۶ درصد)، تاجیکستان (۵ درصد)، روسیه (۵ درصد) و افغانستان (۴.۴ درصد) و ترکیه (۴.۱ درصد)